ЧЕТЕТЕ В БРОЯ

1-2
Юбилейна конференция
на ЕкоЕнергия

3-5
Оперативна програма
"Развитие на
конкурентоспособността на
българската икономика
2007-2013"

6
Нови финансови разпоредби
улесняват ползването на
фондовете на ЕС

7
Новини от ЕС

8-9
Изменение на климата

10-11
Накратко

Юбилейна конференция на Общинската мрежа за енергийна ефективност ЕкоЕнергия

19-20 април 2007 г., комплекс "Люляци", Габрово

На 7 февруари 2007 г.
се навършиха
десет години от
основаването на
Общинската мрежа
за енергийна
ефективност
ЕкоЕнергия

ЕкоЕнергия между две десетилетия

*Юбилейната конференция, посветена
на Десетата годишнина от създаването на Общинската
мрежа за енергийна ефективност ЕкоЕнергия,
ще се проведе на 19 и 20 април 2007 г.
в комплекс "Люляци", Габрово.*

*Имаме удоволствието да поканим представители
на всички български общини и сдружения на общини,
правителствени и неправителствени организации
и фирми, работещи в областта на енергийната
ефективност, устойчивото използване на енергията
и опазването на околната среда
да вземат участие в конференцията!*

*Програма, регистрационна форма и друга информация за конференцията
ще публикуваме в интернет страницата на мрежата на адрес:
<http://www.ecoenergy-bg.net>*

ПРЕДВАРИТЕЛНА ПРОГРАМА НА ЮБИЛЕЙНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ

Четвъртък, 19 април

13.00 - 14.00 *Регистрация, настаняване и предоставяне на материали*

Тържествена юбилейна сесия

14.00 - 14.30 Откриване: Богомил Белчев, кмет на Габрово и председател на сдружението.
Презентация за десетгодишната история на ОМЕЕ ЕкоЕнергия

14.30 - 14.50 Приветствия

14.50 - 15.30 Изказвания на кметове - основатели, председатели и членове на УС
Изказвания на дългогодишни отговорници за енергийна ефективност

15.30 - 16.00 Награждаване с почетна грамота на кметове и общински отговорници
Обявяване на резултатите от конкурса и награждаване

16.00 - 16.30 *Кафе пауза*

Панелна сесия КЛИМАТ - УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ - ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Представяния на панелистите

Теми:

Промени в климата - европейска политика

Общините и националната политика за устойчивото развитие

Финансови инструменти за намаляване на емисиите, приложими в общините

Дейности на ЕкоЕнергия: Местно енергийно планиране, европейски кампании

17.10 - 17.30 Дискусия по темата

18.00 - 18.30 Представяне на спонсорите на конференцията

18.30 - 20.00 *Филм за промените в климата*

20.00 *Официална вечеря*

Петък, 20 април

Панелна сесия СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ ФОНДОВЕ НА ЕС В ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНИТЕ

Първа част: Национална политика по отношение на общините и Структурните фондове

Представяния на панелистите

09:00 - 10:00 Теми:

Готовността на общините за фондовете на Европейския съюз

Оперативната програма за регионално развитие

Втора част: Общинска политика по усвояването на Структурните фондове

Представяния на панелистите

10:00 - 11:15 Теми:

Структурните фондове - възможности за общините

Осъвременена енергийна програма на Габрово

Мостово финансиране от Българския фонд за енергийна ефективност

Проектът Русе - дейности и възможности; първи общински проекти в Габрово и Белене

Представяне на инвестиционни намерения от кметове

11.15 - 11.30 *Кафе пауза*

11:30 - 12:00 Дискусия по темата

12.00 - 12.15 *Обобщение и закриване на конференцията*

Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013”

В няколко поредни броя публикуваме информация за Оперативните програми за усвояване на Структурните фондове на Европейския съюз, в които има предвидени действия, свързани с енергийната ефективност. При представянето са изброени само онези операции и конкретни дейности, при които може да се говори за енергийна ефективност.

Оперативната програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007 - 2013" е основният програмен документ за провеждане на политика за икономическо и социално сближаване и подобряване на конкурентоспособността на българската икономика. Целта на програмата е развитие на динамична икономика, конкурентоспособна на европейския и световния пазар, чрез насърчаване на иновациите, повишаване на ефективността на предприятията и подобряване на бизнес-средата. За постигане на тази цел се предвижда подкрепа за развитието на производителността и ефективността на малки и средни предприятия, подпомагане на развитието на иновациите и въвеждането на нови технологии, подобряване на бизнес-средата. Приоритетите на ОП "Конкурентоспособност" са насочени към основните проблеми в развитието на предприятията и предвиждат дейности, които да спомогнат за преодоляване на пречките и за успешно справяне с предизвикателствата на Общия пазар. Те целят бързо компенсиране на значителното изоставане на българската икономика спрямо средното европейско равнище в области, определящи в значителна степен конкурентоспособността - научната и развойната дейност, достъпа до финансиране за микро, малки и средни предприятия и бизнес-средата.

Програмата е структурирана в четири тематични приоритетни области на въздействие:

- 1. Развитие на икономика, основана на знанието и иновационните дейности* - за подкрепа за стартиращи и вече съществуващи иновативни предприятия и подобряване на проиновационната инфраструктура.
- 2. Повишаване на ефективността на предприятията и развитие на благоприятна бизнес-среда* - за развитие на нови продукти и услуги, въвеждане на модерни управленски методи, съвременен оборудване и нови технологии за придобиване на конкурентно предимство.
- 3. Финансови ресурси за развитие на предприятията* - създаване на специализирани фондове за финансиране на малки и средни предприятия при благоприятни условия. Те ще са особено полезни за групите предприятия, които имат затруднен достъп до традиционното банково финансиране - микропредприятия, стартиращи фирми, включително иновативни, предприятия с недостатъчна бизнес и/или кредитна история и без подходящо като размер и качество обезпечение. Специализираните фондове за малки и средни предприятия ще предоставят най-подходящите за конкретните проекти на фирмите кредити, гаранции и дялов капитал при облекчени условия.
- 4. Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика* - за подобряване на условията за инвестиране чрез популяризиране на страната като инвестиционна дестинация и интегриране на българската икономика към Общия пазар и към световните пазари, като се разширят възможностите за експортни дейности на предприятията.

В рамките на всяка от четирите приоритетни области е предвидена система от свързани помежду си конкретни дейности, чрез които посочените приоритети ще се реализират.

Стремежът е да се предвидят средства за ограничен брой реалистични и измерими цели, чието осъществяване да отключи възможностите за ускорено развитие и по-висок икономически растеж.

Една от основните цели на Приоритет 2 "Повишаване на ефективността на предприятията и развитие на благоприятна бизнес-среда" е **намаляване на енергийната интензивност и разнообразяване на използваните енергийни източници**.

За производството на един продукт в България е нужна два пъти повече енергия в сравнение със средния показател за Европейския съюз. В световен мащаб е доказано, че мерките за енергийна ефективност са в пъти по-евтини от изграждането на нови енергийни мощности. Ето защо в подкрепа на въвеждането на технологии за енергоспестяване и използване на възобновяеми енергийни източници Оперативната програма "Конкурентоспособност" предвижда грантови схеми (схеми за предоставяне на безвъзмездна помощ). Това са първите грантови схеми за отпускане на държавна помощ за финансиране на проекти за повишаване на енергийната ефективност и за използване на ВЕИ в български предприятия. Досега за тази цел съществуваша само кредитни инструменти при облекчени условия, като кредитната линия на Европейската банка за възстановяване и развитие с участието и на Международния фонд "Козлодуй", предоставяна на предприятията чрез няколко български търговски банки, кредитите от българския Фонд "Енергийна ефективност", ПУДООС и др. Освен тези възможности за кредитиране, съществува и грантова схема за извършване на обследвания за енергийна ефективност в малки и средни предприятия, за която през октомври 2006 г. правителството отпусна 1 млн. лв. от националния бюджет. Целта е да се насърчи тази дейност, тъй като съгласно Закона за енергийната ефективност на задължително енергийно обследване веднъж на три години подлежат всички производители на стоки и услуги с годишно потребление на енергия равно или повече от 3000 мегаватчаса.

Схемите за безвъзмездна помощ за финансиране на проекти за енергийна ефективност и ВЕИ по Оперативната програма "Конкурентоспособност" ще бъдат отворени за всички предприятия както от производствения сектор, така и от сектора на услугите.

От една страна, мрежата от консултантски организации, която ще бъде изградена по програмата ще предоставя на предприятията на преференциални цени услуги по изготвянето на проектни предложения, в т.ч. проекти за енергийна ефективност и използване на ВЕИ. Тези готови проекти, дори да не бъдат финансирани по тази оперативна програма, ще могат да се използват с минимално преработване пред Фонда за енергийна ефективност или други кредитиращи институции.

От друга страна, след като получат безвъзмездна помощ за енергийно обследване, предприятията може би ще бъдат по-склонни да кандидатстват за кредит за финансиране на самия проект за енергийна ефективност. В случай че дадено предприятие е получило финансова помощ за подмяна на оборудването си с по-ефективно, то може да кандидатства за кредитиране на други дейности за повишаване на енергийната ефективност.

Грантовата схема за въвеждане на енергоспестяващи технологии в предприятията ще финансира проекти, които съдържат един или повече от следните елементи - проектно проучване, разходи за доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на енергоспестяващи технологии и оборудване, изграждане на енергоспестяващи поточни линии, прилагане на програмно управление на технологичните процеси, контролни системи за входящите и изходящите материални потоци, които да имат пряко влияние върху енергоемкостта на производството, системи за управление на енергийните потоци, системи за оценка и управление на осветлението, система за управление на вторични енергоносители

ли, системи за управление на вентилационни и климатични агрегати, малки когенерационни мощности за частична или пълна енергийна автономност и следящи системи и краен контрол на готовите изделия.

Тази схема ще финансира и **ограничено саниране на производствени сгради и свързани с основната дейност помещения**, което да доведе до пряко намаление на потреблението на енергия от предприятието. За финансиране може да се кандидатства и с комплексен проект за енергоспестяващо осветление и отопление, както и саниране на помещения, без включване на компонента подмяна на оборудването. Много е важно обследването за енергийна ефективност да доказва, че подмяната на осветлението, вентилационната и климатичната система на предприятието, както и ограниченото саниране на производствените помещения ще доведат до по-големи икономии на енергия. Може да се кандидатства и с проекти за повишаване на ефективността само на осветлението или само на климатичната инсталация, стига да бъдат добре обосновани с резултатите от обследването за енергийна ефективност.

Безвъзмездната помощ ще покрива при определени условия и разходите за обследване за енергийна ефективност. Обследването трябва да е извършено до шест месеца преди публикуването на обявата за набиране на проектни предложения по грантовата схема за енергийна ефективност, но не преди 1 януари 2007 г. Разходите за обследването ще бъдат признавани за разход по проекта, защото без него е трудно да бъде обоснована нуждата от такъв проект и защото извършването му отнема по-дълго време.

Предоставяната безвъзмездна помощ ще се подчинява на режима на държавните помощи. За да бъде един проект приоритетно финансиран, най-малко половината от икономическите ползи в резултат от изпълнението му трябва да са от доказуемо енергоспестяване.

Грантовата схема за използване на ВЕИ от предприятията ще предоставя финансиране само когато произведената енергия е за собствени нужди. С намаляването на цената на системите за оползотворяване на слънчевата енергия може да се очаква, че все повече малки и средни предприятия от Черноморието ще разработят икономически ефективни проекти, с които да кандидатстват за финансиране. Сега слънчеви панели се използват предимно от туристическите фирми, но все повече производствени предприятия проявяват интерес към тях.

Доказаното положително въздействие върху околната среда ще гарантира по-голяма вероятност за одобрение на проекта. Например проекти за използване на отпадъчни газове от производствените процеси или на отпадъчна дървесна биомаса, както и на други отпадъци, за отопление на предприятието ще намалят замърсяването на въздуха, водите и почвите в района около него и ще бъдат финансирани с предимство.

Използването на ВЕИ е изключително скъпа инвестиция, която е рентабилна най-вече за средни и големи предприятия. Затова грантовата схема ще бъде насочена най-вече към тях, но няма да изключва проекти на микро- и малки предприятия.

Най-общо казано, в Оперативната програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" са съсредоточени основните дейности в сферата на икономическата политика на България за периода 2007 - 2013 г. Програмата действа на територията на цялата страна без секторни и регионални ограничения. Средствата в размер на около 988 млн. евро се осигуряват от Европейския фонд за регионално развитие. Финансиране ще получат както мерки и дейности за преодоляване на пречките пред икономическия растеж, така и за развитие на силните страни на икономиката, което ще помогне на България да стане равноправен член на Европейския съюз.

Нови финансови разпоредби улесняват ползването на фондовете на ЕС

Двегодишната интензивна работа даде своите резултати: Европейският съюз разполага с нов пакет от финансови разпоредби за по-добро ползване на европейските фондове от финансовата рамка за 2007-2013. Новите разпоредби опростяват достъпа до фондовете и намаляват административните процедури до строг минимум. За пръв път имената на ползвателите на всички европейски фондове ще бъдат обявявани публично.

Даля Грубаускайте, европейски комисар по бюджета и финансовите програми, заяви: "По-простите, по-практични решения при осъвременените финансови разпоредби дават възможност за по-добро ползване на европейските фондове. Повишената прозрачност и отговорност ще увеличат ефективността на разходите и ще защитят интересите на европейските данькоплатци".

Опростяване на процедурите

Новият финансов регламент и разпоредбите по въвеждането му, ще съпроводят ново поколение програми на ЕС на стойност 975 млрд евро за период от седем години. Ограничаването на бюрокрацията ще улесни достъпа до тези фондове. Практическите подобрения за грантовете и публичните договори ще бъдат най-важни за малките и средните предприятия (МСП), училищата, университетите, научните работници, агенциите по развитието и общините:

- Грантове до 25 хил. евро изискват по-малко документация.
- Свършената от персонала работа може да замени съфинансирането в брой за грантовете.
- Финансовите гаранции, изисквани за грантове под 60 000 евро преди първото плащане, могат да бъдат избегнати след оценка на финансовия риск.
- Покупки на стойност до 60 хил. с пари от грантове могат да се правят при спазване на минимум разпоредби; ще се съблюдават единствено принципът за стабилен финансов мениджмънт и отсъствието на конфликт на интереси.
- По-висок праг (60 хил. евро вместо 50 хил. евро) за сключване на публични договори с опростени процедури за покупки.
- По-висок праг, който да позволи на организациите, състезаващи се за договори с ЕС за малки суми, да предоставят единствено декларация с отношение почтеността им, вместо комплексни доказателства, че нямат предишни обвинения в нарушения и злоупотреби.
- Опростяване на процедурата по сключване на публични договори в областта на външната помощ чрез много по-високи прагове (до 5 млн. евро).

Комисията ще постигне по-голяма гъвкавост в управлението на бюджета, чрез която да реагира в извънредни ситуации за хуманитарен или кризисен мениджмънт, като използва веднага неизразходените фондове, без да иска предварително съгласието на Съвета и на Парламента.

По-добър публичен контрол

Пълната прозрачност и подобреният контрол ще спомогнат за защитата на финансовите интереси на ЕС. Имената на ползвателите на структурните фондове и програмите за външна помощ (считано от 2008) и субсидиите в областта на селското стопанство (считано от 2009) ще бъдат предоставени за публичен достъп във всички страни членки.

Комисията ще разполага с един усъвършенстван инструмент за предотвратяване на измамите и корупцията: централната база с данни за организациите, на които е отказан достъп до европейските фондове, ще бъде обща за всички европейски институции и властите на страните членки. Тази база данни ще съдържа релевантна информация за лицата, обвинени в измами или корупция в страните членки и трети страни, участващи в изпълнението на европейските програми.

Новите финансови разпоредби ще подобрят системата за докладване на страните членки относно изпълнението на тази част от европейския бюджет, която се управлява от тях (три четвърти от общия бюджет на ЕС).

НОВИНИ ОТ ЕС

Енергийните цели на ЕС ще струват над един трилион евро до 2020 г.

ЕС трябва да намери 1.1 трилиона евро през следващите 14 години, ако иска да изпълни целите си в борбата с климатичните промени, показва ново проучване, цитирано от EUobserver.

Консултантската фирма McKinsey е изчислила, че "на основата на балансирано и разумно прилагане на най-достъпните технологии... страните от ЕС ще имат годишни разходи от 60 до 80 млрд. евро до 2020 г."

През март европейските страни се задължиха да получават 20% от енергията си от възобновяеми източници и да намалят емисиите въглероден диоксид с 20% до 2020г., но остана неясно кой ще плати за революционната промяна от използването на газ, петрол и въглища към екологични източници, както и за всички енергоспестяващи мерки. Според проучването на McKinsey ще бъде по-евтино и лесно да се започне с намаляването на консумацията на енергия, вместо с приемането на скъпи решения като строежа на ТЕЦ-ове на въглища, които не отделят въглероден диоксид.

По-голямо внимание трябва да се обърне на възможността за изолация на сградите, заяви енергийният експерт на фирмата Томас Валенкамп. Съществуват редица евтини възможности, които няма да се отразят на начина на живот и на комфорта ни, добави той.

Технологии като вятърни електроцентрали и енергоспестяващи крушки по улиците и в домовете могат да намалят с три четвърти емисиите на парникови газове, смятат от McKinsey

Директорът на Европейската инвестиционна банка Филип Мейстад заяви пред представителите на комисията по индустрия към ЕП, че част от огромната цена може да бъде посрещната от заеми за проекти за възобновяеми източници.

Според него трябва да се улеснят правилата за предоставяне на кредити за нови рискови проекти, като ЕК трябва да отдели за подобни начинания част от бюджета за изследвания.

<http://www.europa.bg/htmls/page.php?id=7700&category=5>

ЕК започва дебат

относно използването на пазарни инструменти в подкрепа на целите на енергийната и екологичната политика

Непосредствено след успешната пролетна сесия на Европейския съвет, на която бяха поставени много амбициозни цели в областта на енергетиката и климатичните промени, Европейската комисия прие Зелената книга за използването на пазарни инструменти в политиката по околната среда и енергетиката. Тъй като пазарните инструменти са доказани ефективни средства за постигане на политически цели, документът е насочен към насърчаването на широк обществен дебат за това как данъците, правата за търговия с емисии и други пазарни инструменти могат да се използват широко и рентабилно за целите на политиката по опазване на околната среда и енергетиката на равнището на Общността и на национално равнище. Тази зелена книга е съвместен проект на четирима комисари Димас, Ковач, Баро и Лиебалгс.

Комисарят по околната среда Ставрос Димас заяви: "Пазарните инструменти, като търговията с емисии, съобразените с екологията данъци и целевите субсидии, използват властта на пазарните сили в защита на околната среда. Този по-гъвкав и рентабилен подход е доказал ефективността си, но все още се подценява. Публикувайки Зелената книга, ние имаме за цел да използваме пазарните инструменти при съответните обстоятелства за постигане на по-ефективна защита на околната среда в Европа".

Зелената книга покрива широк диапазон от области, в които пазарните инструменти (предимно данъците и правата за търговия с емисии) могат да се използват в по-голяма степен. По-конкретно това са енергийната сфера, влиянието на транспорта върху околната среда и други специфични сфери на екологичната политика, като природосъобразното управление на водите, управлението на отпадъците, опазването на биоразнообразието и по-слабото замърсяване на въздуха.

В частност, Зелената книга е фокусирана върху възможните начини Директивата за данъците в енергетиката да подкрепя по-пряко целите на ЕС в областта на енергетиката и екологията.

Зелената книга предлага и създаването на форум, който да насърчава и подпомага обмяната на опит и добри практики между страните членки относно използването на пазарни инструменти и координирането на националните подходи, както и на националния опит в областта на екологичните данъчни реформи.

<http://www.evropa.bg/del/infopad/news.html?newsid=2906>

Изменение на климата:

Необходими са по-сериозни цели, казват членовете на Европейския парламент

Борбата с изменението на климата е в дневния ред на срещата на Европейския парламент през пролетта и е приоритет на германското председателство на Европейския съюз. В резолюция за изменението на климата Европейският парламент призовава за въвеждането на ясни и обвързващи мерки за решаване на проблема в средно- и дългосрочен аспект. Резолюцията е в отговор на публикацията на Европейската комисия от януари 2007 г. "Ограничаване на изменението на климата до 2° C - възможности пред политиките за ЕС и света за 2020 г. и по-нататък".

Членовете на Европейския парламент вярват, че две ключови цели трябва да са в основата на стратегията на ЕС относно изменението на климата: да се ограничи средното увеличение на температурата в света до 2°С над прединдустриалните равнища, и до 2020 г. да се предприеме цялостно намаление на емисиите за всички индустриализирани страни с 30% в сравнение с равнищата от 1990 г., с оглед постигане на намаление от порядъка на 60-80% до 2050 г.

В резолюцията се изказва съжаление за липсата на яснота в "енергийния пакет" на ЕК по отношение на целта за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г. и се изисква цялостното им редуциране с 30% за всички индустриализирани страни, така че да има реален шанс да се постигнат целите на ЕС за ограничаване на средното увеличение на температурите до 2°С. В допълнение, резолюцията гласи, че всички вътрешни политики на ЕС трябва да вземат под внимание целта за намаляване на парниковите газове с 30% до 2020 г.

Европейският парламент подчертава, че енергийната политика е съществен елемент от глобалната стратегия на ЕС относно изменението на климата и че голям потенциал за намаляване на емисиите имат диверсификацията на възобновяемите енергийни източници и използването на най-енергийно ефективните технологии.

По-голямата енергийна ефективност предлага огромен потенциал за намаляване на емисиите, така че членовете на Европейския парламент искат ЕК и страните членки да приемат амбициозни мерки в тази област и да обмислят възможността да надхвърлят предложената от ЕК цел от 20 % за намаляване на емисиите. Те също така насърчават по-широката употреба на комбинирано производство на топлина и електроенергия, имайки предвид неефективността на съществуващите електроцентрали. За подобряване на енергийната ефективност може да помогне и добре балансираната данъчна система. Трябва да се разгледа възможността за европейска данъчна система, която насърчава икономиките с ниски емисии на въглерод.

Потреблението на енергия нараства най-много в транспортния сектор, а сухопътният транспорт допринася приблизително с 25 % за емисиите на въглероден диоксид в Европейската общност. Трябва да се предприемат мерки в подкрепа на обществения транспорт, да се въведат обвързващи мерки за транспортния сектор, включително за авиацията, и да се насърчи по-екологичния обществен транспорт. Емисиите от въздушния и морския транспорт трябва да се включат в международните ангажименти след 2012 г.

Като имат предвид спешната необходимост от намаляване на емисиите на въглероден диоксид от коли, членовете на Европейския парламент призовават ЕК да наложи постигането на задължителна цел от 120 грама на километър до 2012 г. за новите автомобили, които се продават в ЕС.

Европейският парламент отбелязва като добра стартова позиция предложението за определяне на задължителна цел за увеличаване на дела на възобновяемата енергия в енергийния микс на Европейския съюз на 20 % до 2020 г., но вярва, че той трябва да нарасне до 25 %. Парламентът отбелязва и липсата на задължителни цели за отделни сектори и насърчава въвеждането на такива цели особено за производството на електричество, за отопление и за охлаждане.

ЕК предложи задължителна минимална цел за биогоривата за дял от 10 % от горивата за превозни средства през 2020 г., но членовете на Европейския парламент считат, че цел от 12,5 % също би била реалистична и привлекателна. Те подчертават важността на устойчивото производство на биогорива, но добавят, че това не трябва да става за сметка на производството на храна или на повишено обезлесяване. Ето защо те призовават за задължително екологично и социално сертифициране на биогоривата.

В резолюцията също така се призовава да се определят цели за енергийните технологии със съвсем ниски емисии на CO₂ или за такива, които не отделят въглероден диоксид, така че те да осигуряват 60 % от електричеството до 2020 г. В заключение, в нея се твърди, че намаляването на глобалните емисии не трябва да води до други заплахи като разпространение на ядрено оръжие или тероризъм; следователно ядрената тема трябва да остане извън Механизма за чисто развитие/механизма "Съвместно изпълнение" или други механизми, насърчаващи намаляването на емисиите в развиващите се страни.

След срещата на Съвета по околна среда на 20 февруари 2007 г. комисарят по околна среда, г-н Ставрос Димас, приветства постигнатите резултати по отношение на изменението на климата. Съветът прие пакет от важни заключения, който подчертава спешната нужда от глобално и изчерпателно споразумение за намаляване на емисиите на парникови газове в световен мащаб след 2012 г., когато изтича срокът за постигане на целите по Протокола от Киото, с оглед ограничаване на глобалното затопляне до не повече от 2°С над прединдустриално равнище. Преговорите за разработване на това споразумение трябва да започнат на годишната конференция на ООН по из-

менение на климата в края на тази година и да приключат до 2009 г.

Заклученията определят ключовите елементи, които според ЕС трябва да се включат в новото споразумение. Развитите страни по-специално трябва да продължават да имат водеща роля, като се ангажират да намалят техните общи емисии на парникови газове в порядъка на 30 % до 2020 г. в сравнение с равнищата от 1990 г., с оглед на общото им съкращаване от 60-80 % от равнищата от 1990 г. до 2050 г.

До сключването на глобално споразумение и без предубеждение за неговото място в преговорите, ЕС заявява своята непоколебима и независима ангажираност до 2020 г. да намали емисиите си с поне 20 % под равнищата от 1990 г. В заключенията се отбелязва и необходимостта развиващите се страни да намалят интензивността на емисиите, резултат от икономическото им развитие, като се има предвид техния нарастващ дял в глобалните емисии и се подчертава необходимостта от глобално споразумение, което да включва конкретни политики и действия за спиране на обезлесяването и повторно залесяване в рамките на 2-3 десетилетия.

Комисарят Димас каза: "Позицията на Съвета е потвърждение на лидерството на ЕС и показва непоколебимост за предотвратяване на възможността изменението на климата да достигне опасни равнища. Но ние можем да успеем само, ако международната общност бързо се ориентира към постигане на подробно споразумение за намаляване на глобалните емисии на парникови газове след 2012 г. ЕС демонстрира своята сериозност чрез поемане на ангажимент за намаляване на емисиите с поне 20 % дори преди да са започнали преговорите. Сега ние очакваме други развити страни да покажат своята отговорност и да последват нашия пример."

Еврокомисарят приветства и ползотворните дебати на Съвета по околна среда за включване на авиацията в европейската схема за търговия с емисии и за намаляване на емисиите на въглероден диоксид от нови автомобили.

Източник: http://www.energy-enviro.fi/index.php?PAGE=557&NODE_ID=557&LANG=1

За трети път Алианса по климата кани всички европейски градове и общини да представят своите действия по опазване на климата и да се състезават за наградата Climate Star. Тя се дава за изключителни дейности, за опит и добри практики на местно равнище при опазването на климата. Чрез схемата си за награждаване Алиансът по климата иска да посочи разнообразието от местни стратегии и мерки за опазване на климата и да мотивира повече местни власти да се включат.

Основната тема на тазгодишните награди е устойчивата мобилност. Трафикът е най-бързо разрастващият се източник на емисии на парникови газове, който причинява 30% от емисиите на въглероден диоксид в Европа. Стабилното нарастване на трафика застрашава постигнатия напредък в намаляването на емисиите парникови газове в други области, както и изпълнението на задълженията по Протокола от Киото.

Подходящата позиция за получаване на точки за устойчива мобилност включва мерки както при доставянето, например чрез средства за разширяване на инфраструктурата, така и при търсенето, т.е. при индивидуалното поведение на участниците в трафика. Целта е пренасочването на автомобилния трафик към използването на автобус и влак, както и към карането на колела и ходенето пеш. Индивидуалното поведение при шофиране, както и двигателите, спестяващи гориво, също имат потенциал за спестяване на въглероден диоксид.

Вече се наблюдават въздействията от изменението на климата като наводнения, прекалено затопляне в градските центрове и засушавания. В много случаи местните власти са първите, които трябва да се сблъскат с катастрофалните последици. Междувременно емисиите на парникови газове, застрашаващи климата, все повече нарастват. Промислените страни, като големи замърсители, трябва да направят първата крачка за промяна на ситуацията. Протоколът от Киото, който бе предвиден като първа стъпка, обаче, няма да е достатъчен, за да се преборим с изменението на климата. Особено на това равнище, положителните местни и регионални ефекти на политиката за намаляване на парниковите газове стават очевидни.

Градовете и общините имат много възможности да инициират устойчиво и благоприятно за климата развитие. Местните власти разработват последователни програми за опазване на климата и прилагат мерки и политики в сферата на градското планиране, енергия, мобилност, обществени поръчки, селско стопанство и гори. Те ангажират местни компании и мотивират гражданите да опазват климата чрез мерки за повишаване на общественото самосъзнание.

Условия за участие и краен срок за регистрация

Всички местни власти, градове, общини и области в Европа, които могат да представят местни дейности за опазване на климата в контекста на сферите на действия, дадени по-надолу, могат да участват. За да осигурите участието на вашия град или община, моля да върнете регистрационната форма до 31 май 2007 г. по пощата, чрез факс или електронна поща. След това ще получите документите за кандидатстване по e-mail. Крайният срок за изпращане на документите е 30 юни 2007 г.

1. Пълен списък , който да ни помогне да оценим програмата за опазване на климата на вашия град или община, особено до каква степен използвате местните възможности за намаляване на емисиите парникови газове в различните сфери на действие, и какви постижения можете да представите.
2. Да представите пример и обясните вашия най-интересен проект за устойчива мобилност. Това може да бъде мярка за насърчаване използването на обществения транспорт или придвижването с велосипед, или някой много добър пилотен проект.

При оценяването на кандидатурите ще се взема предвид до колко е последователна програмата за опазване на климата и колко ефективни и новаторски са представените мерки или проект.

Церемонията по награждаването ще се състои на 23 ноември 2007 г. в Баден. Това събитие ще даде възможност и за обмяна на опит по екологични теми с изтъкнати личности от сферите на околната среда, бизнеса, политиката, науката и културата. Проектите и мерките на наградените градове и общини ще бъдат документирани и представени на общественото внимание на интернет страницата на Алианса по климата.

Регистрационната форма за участие в съревнованието можете да изтеглите от интернет адреса:
<http://www.klimaschutz.kbserver.de/464.html>

Официален дистрибутор на Synthesia Espanola

Топло-, хидро- и шумоизолация с полиуретанова пена Еластомерни покрития за защита на изолацията

Полиуретановата пена е двуконпонентна система, която се полага на място "in situ" със спрей съоръжение, прилепва перфектно към всякакъв вид повърхност и като резултат образува равномерно, безшевено водоустойчиво покритие.

Осигурява **топло-, хидро- и шумоизолация с една операция.**

С най-добри топлоизолационни показатели от всички изолационни материали и уникалната комбинация от характеристики, полиуретановата пена е система изолация от ново поколение, щадяща околната среда и гаранция за висока енергийна ефективност.

- ✓ Формира безшевено покритие, запълва кухини и покрива неправилни трудни за изолиране форми. Липса на конденз и термомостове.
- ✓ Ефикасен, бърз и лесен начин на полагане.
- ✓ Изключителна дълготрайност - запазва характеристиките си непроменени с течение на времето - изолация, ефективна през целия живот на сградата.

Приложения: Използва се за изолация на основи, сутерени, покриви, тавани, фасади, вътрешни стени, кораби, тръби и тръбопроводи, басейни, цистерни, тунели и мостове и много други.

Подходяща система за изолация и саниране на съществуващи сгради. Укрепва допълнително конструкцията на сградата.

Ей енд Джи Инвест ЕООД, София, бул. "Фритьоф Нансен" 11-13, Тел.: (02) 981 63 60; Факс: (02) 987 77 80, E-mail: aginvest@mbox.contact.bg, www.aginvest.org

НАКРАТКО

В Карлово стартира проект за газификация, който се изпълнява по уникален метод. Ще се изгради вътрешноградска мрежа и локално депо, които ще се захранват от тръбата с природен газ в пловдивското село Труд. За целта бе образувано дружество "Карлово газ" ЕООД с общинско и аржентинско участие. В момента се полагат тръбите за газ по улиците. Налягането в централната тръба на вътрешноградската мрежа ще бъде 5 бара, затова до всеки абонат ще бъде поставен преобразувател, който да сваля налягането до 100 милибара, както и уред за отчитане на потреблението.

Газификацията ще се извърши на три етапа: изграждане на локално разпределително депо за газ и вътрешноградска мрежа до първите 11 обекта - обществени и административни сгради; включване на предприятия и частни абонати и газификация на целия град.

Проектът ще бъде представен публично на общоградско събрание,

на което ще бъдат обяснени възможностите за включване в газоразпределителната мрежа на битови и промишлени абонати.

Източник: *Investor.bg*

Община Пазарджик ще проведе конкурс за определяне на фирма, която ще санира всички училища и детски градини на територията на града. Предвиждат се подмяна на дограмата, топлоизолация и ремонт на отоплителната система. Според схемата на взаимодействие разходите по благоустрояването ще се поемат изцяло от частно дружество. След като завърши санирането, избраната фирма ще получава като дивидент разликата в сметките за отопление от реализираните енергийно ефективни мерки. Предварителните изчисления показват, че за да има ефект разходите трябва да се намалят с 30% в сравнение с настоящите сметки. Общината печели от подобна схема, защото няма да вложи средства за саниране, а в

същото време няма да увеличава и разходите за отопление.

В Русе беше учредено сдружението "Регионална енергийна агенция", което ще работи по осем работни пакета за приложение на възобновяемите енергийни източници, енергийни баланси и за помощ на местните власти и фирми. Агенцията е част от проект "Създаване на четири енергийни агенции" по програма "Интелигентна енергия за Европа", в който участват област Русе, община Перник, област Елбетал, Германия и област Лас Палмас в Гран Канария, Испания. През следващите три години проектът в Русе ще бъде финансиран със 151 хил. евро, от които около 75 хил. евро от ЕС и също с толкова от наша страна.

Русенската агенция предвижда в пакета за енергийното планиране да разработи енергиен баланс на областта и да събере база данни за енергийното потребление в региона. В друг от работните пакети

се планира помощ на местните и регионални власти, на транспортните фирми, на селскостопанските производители, на строители при обследването и санирането на сградите и др. Чрез експертната помощ ще се създаде инсталация за използване на слама за производство на екобрикети.

Източник: BgNewsroom

Министерството на финансите предвижда авансово финансиране за реализиране на одобрени проекти по оперативните програми за усвояване на средства от еврофондовете в размер до 20%. След като бъде одобрен даден проект, той ще бъде финансиран с бюджетни средства. Парите ще бъдат удържани при получаването на средствата от европейските фондове.

Прогнозата на министерството е, че към края на годината ще започне процедурата по подписване на договори с бенефициентите, като до тогава ще има приключили процедури по Закона за обществените поръчки и ще има одобрени оперативни програми.

Общините ще участват в структурните инструменти на ЕС и ще разработват програмните документи на регионално равнище (областна стратегия за развитие, регионален план за развитие), ще разработват и изпълняват проекти, ще осигуряват съфинансиране за реализация на проектите, ще осъществяват наблюдение и контрол чрез представителството си в Комитетите за наблюдение на оперативните програми. Укрепването на административния капацитет на общините за разработването на проекти трябва да бъде приоритет в следващите месеци. При оценяването на проектите, влагането на собствен ресурс ще носи все повече тежест, защото това показва ангажираност за тяхното качествено изпълнение.

При разработването на проектите и всички съпътстващи дейности, общините ще получават финансова помощ чрез фонд ФЛАГ, чието създаване се бави заради преговорите с Европейската банка за възстановяване и развитие.

<http://www.europa.bg/htmls/page.php?id=7634&category=5>

Осветление 2007

Национална конференция с международно участие
10 - 12 юни 2007 г., курорт "Св. св. Константин и Елена", Варна

Тематични направления

Енергийна ефективност на осветлението

Светлинно замърсяване и екология

Вътрешно осветление

Външно осветление

Ергономия и физиология на зрението

Фотометрия и колориметрия

Естествено осветление

Архитектурно, художествено и рекламно осветление

Общи аспекти на осветлението

Терминология. Стандартизация

Резюмето от 200-400 думи трябва да съдържа:

- пълно заглавие на доклада, имената и адресите на авторите;
- формулировка на основните задачи и изложение на най-съществените резултати.

Изисквания за оформление на докладите:

- пълният текст на доклада трябва да бъде изготвен с използване на MS Word: формат А4, двуклоноен текст с обем до 6 страници;
  - вижте шаблонен файл за оформление "Lighting2007-model text.doc".
- Работните езици на конференцията са български и английски с осигурен синхронен превод.

Участие в изложбата

По време на конференцията се организира изложба на светлотехнически изделия. Фирмите, желаещи да участват в изложбата, трябва да изпратят попълнена с необходимите данни Заявка за участие.

Важни срокове

- Заявка за участие с доклад и резюме	30.03.2007 г.
- Заявка за участие в изложбата	30.04.2007 г.
- Заявка за участие	30.04.2007 г.
- Пълен текст на доклада	15.05.2007 г.
- Такса за правоучастие	30.05.2007 г.

- Регистрация: 9.06.2007 г. - 14-22 ч.

10.06.2007 г. - 08-12 ч.

- Откриване: 10.06.2007 г. 14:00 ч.

Такса за участие

Участници от България	- 60 лв.
Студенти, докторанти и пенсионери	- 30 лв.

Таксата включва свободен достъп до мероприятията (пленарни и постерни сесии, дискусии, изложба, коктейл и кафе паузи) и материалите (програма и сборник с доклади) от конференцията. Таксата за участие се внася с 10% отстъпка по банкова сметка IBAN: BG63STSA93000004748136, BIC: STSAB-JSF, Банка ДСК - клон Оборище, София до 30.05.2007г. В документа за превода на сумата да се впише името на участника и наименованието на конференцията "Осветление 2007". Таксата за участие може да бъде внесена и на регистрационното бюро преди откриване на конференцията.

За повече информация:

Секретар на конференцията:

маг. физ. Николина Внева

Технически университет, София

1797, Дървеница - Студентски град

Тел.: +359-2-965-27-14, +359-2-983-11-32

Факс: +359-2-983-20-98

e-mail: niya@tu-sofia.bg

<http://www.cie-bg.tu-sofia.bg>

Кампания за участието на общинските сгради в усилията за противодействие на изменението на климата

Европейската информационна кампания ДИСПЛЕЙ¹ е предназначена да стимулира общините да предоставят на жителите си данни за емисиите на CO₂ и консумацията на вода и енергия, свързани с техните собствени сгради, като ги излагат на достъпни за широката общественост места.

Кампанията ДИСПЛЕЙ има следните **ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ:**

- предварителни подготвителни действия за влизането в сила на "Директивата за енергийните характеристики на сградите" и за доброволно разширяване на обхвата ѝ с допълнителни екологични елементи;

- изготвяне на опростен, лесно разбираем за гражданите и общ за всички градове в Европа етикет ДИСПЛЕЙ за емисиите на CO₂ и за консумацията на енергия и вода в общинските сгради;

- пилотно прилагане на етикета ДИСПЛЕЙ в 100 европейски общини;

- организиране на широкообхватна европейска медийна кампания с акцент върху сградния сектор.

"Директивата за енергийните характеристики на сградите" е част от Европейската програма по проблемите на изменението на климата. От 2006 г. тя ще задължи страните членки да насърчават излагането на обществени места на информация за енергийните характеристики на обществените сгради чрез сертификати. Чрез предварителни действия кампанията ДИСПЛЕЙ ще подготви влизането в сила на Директивата и ще разшири обхвата ѝ с допълнителни екологични аспекти.

Кампанията ДИСПЛЕЙ взема под внимание следните

ВЪПРОСИ:

- Информацията за политиците, различните заинтересувани страни и широката общественост трябва да бъде подходяща, прозрачна и лесна за разбиране.

- Въвеждането на екоетикети и други форми на информация за състоянието на околната среда трябва да дава възможност на гражданите да сравняват екологичните характеристики на различни изделия от един и същ вид или, както е при тази кампания, на сгради с едно и също предназначение.

- Информация за емисиите на CO₂, предназначена за сведение на обществеността и местните ръководители, почти не се излага на обществени места. Това с особена сила се отнася за европейски страни, пред които има

други остри приоритетни проблеми и този въпрос не получава достатъчно обществено внимание.

В рамките на проекта ДИСПЛЕЙ ще се осъществят следните по-важни **ДЕЙНОСТИ:**

- изготвяне на опростен, лесно разбираем за гражданите, общ за всички градове в Европа етикет ДИСПЛЕЙ за емисиите на CO₂ и консумацията на енергия и вода в общинските сгради;

- разработване на лесен метод за изчисляване на емисиите на CO₂ и консумацията на първична енергия в общинските сгради;

- пилотно прилагане на етикета ДИСПЛЕЙ в 100 общини от цяла Европа;

- голяма кампания за пропагандиране на етикета ДИСПЛЕЙ и европейски конкурс с връчване на награда.

Чрез изпълнението на проекта и провеждането на кампанията се очаква да се постигнат следните по-важни

РЕЗУЛТАТИ:

- благоприятни условия за въвеждането в действие на "Директивата за енергийните характеристики на сградите" и за доброволно разширяване на обхвата ѝ с допълнителни екологични аспекти;

- общ за всички европейски градове, опростен, лесно разбираем за гражданите етикет за емисиите на CO₂ и за консумацията на енергия и вода в общинските сгради;

- благоприятна обществена нагласа сред европейските общини да организират собствена система за информация и оценка на местната политика по проблемите на енергията и изменението на климата - Местен дневен ред 21;

- начало на системен подход в общините за подобряване на характеристиките на обществените сгради по отношение на емисиите на CO₂ и потреблението на енергия и вода;

- приобщаване на местните политици и ръководители към практични и разбираеми действия, независимо от големината на страната или града/общината;

- повишена информираност на широката общественост и неправителствените организации по въпросите на емисиите и консумацията на енергия и вода, по този начин овластяване на гражданското общество да упражнява контрол и натиск върху местната/общинската политика;

- стимул за обмен на

опит и успешни практики между общините от цяла Европа;

- широко огласяване на кампанията, като част от Кампанията за устойчиви големи и малки градове, с ясен акцент върху сградния сектор.

ПАРТНЬОРИ

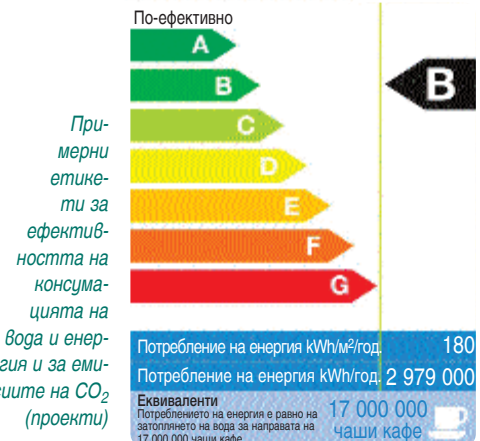
Координатори: Енержи-Сите (Петер Шилкен и Силви Лакасан)

Пилотни градове: Грац (Австрия), Шарлоруба (Белгия), Самоков (България), Одензе (Дания), Хелзинки (Финландия), Рен, Рошфор (Франция), Франкфурт (Германия), Печ (Унгария), Модена (Италия), Област Корк (Ирландия), Алмейда (Португалия), Вш (Румъния), Вюбошна (Словакия), Гихон (Испания), Лозана (Швейцария), Утрехт (Холандия), Лестър, Милтън Кийнс и Нюкасъл-ъпон-Тайн (Великобритания).

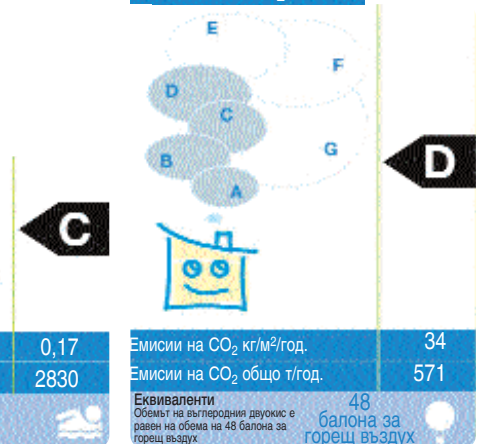
Научни консултанти: Софи Атали (Международни консултации по енергетика, Париж); д-р Здравко Генчев (Център за енергийна ефективност ЕНЕфект, София); проф. д-р Томас Лютицендорф (Университета в Карсруе) и Андреа Ричи (Институт за изследвания по интеграция на системите, Рим).

По-подробна информация за кампанията и за условията за присъединяване към нея можете да получите от Зоя Гюрова от Центъра за енергийна ефективност ЕНЕфект, София: zgiurova@eneffect.bg

Потребление на енергия

Емисии на CO₂

Потребление на вода

¹ ДИСПЛЕЙ (DISPLAY) е кампания на Европейския съюз за публично излагане на достъпни за широката общественост места на информация за емисиите на CO₂ и за консумацията на енергия в общинските сгради (2003-2005 г.). Кампанията се подкрепя от Главна дирекция "Околна среда" (Европейска рамка за сътрудничество с цел насърчаване на устойчивото развитие на градовете). Тя протича в рамките на едноименен проект на същата Главна дирекция, който се координира от европейската енергийна мрежа на градовете "Енержи-Сите".

РЕДОВНИ ЧЛЕНОВЕ НА ЕкоЕнергия

2007 г.

УЧРЕДИТЕЛИ

Богомил Белчев
Кмет на Габрово

Делян Енкин
Кмет на Троян

Евгений Желев
Кмет на Стара Загора

Желязко Домусчиев
Кмет на Карлово до 2003 г.

Иво Андонов
Кмет на Силистра

Д-р Иван Колчаков
Кмет на Пазарджик до 2003 г.

Д-р Иван Ценов
Кмет на Видин

Лъчезар Росенов
Кмет на Добрич до 2003 г.

Никола Колев
Кмет на Горна Оряховица

ОБЩИНИ

АЙТОС
Евгени Врабчев, кмет
Иван Биделев
представител на общината

АКСАКОВО
Атанас Стоилов, кмет

БАНИТЕ
Райчо Данаилов, кмет
Ферад Емин, зам.-кмет
представител на общината

БЕЛЕНЕ
Петър Дулев, кмет
Маргарита Перникова
представител на общината

БЕЛОГРАДЧИК
Людмил Антоф, кмет
Стефчо Каменов
представител на общината

БЕРКОВИЦА
Милчо Доцов, кмет
Албена Ангелова
представител на общината

БЛАГОЕВГРАД
Лазар Причкапов, кмет
Георги Милев, зам.-кмет
представител на общината

ВАРНА
Кирил Йорданов, кмет
Даниела Кузманова
представител на общината

ГАБРОВО
Богомил Белчев, кмет
Росица Станчева
представител на общината

ГОРНА МАЛИНА
Емил Найденов, кмет
Виктор Генков
представител на общината

ГОРНА ОРЯХОВИЦА
Никола Колев, кмет
Моско Москов
представител на общината

ГРАД ДОБРИЧ
Детелина Николова, кмет
Пламен Ганчев, зам.-кмет
представител на общината

ДОБРИЧКА
Петко Петков, кмет
Добромир Николов
представител на общината

ЕТРОПОЛЕ
Милчо Цацов, кмет
Евгения Кичева, зам.-кмет
представител на общината

КАВАРНА
Цонко Цонев, кмет
Тодор Ахпазов, зам.-кмет
представител на общината

КОТЕЛ
Георги Дедов, кмет
Иван Димитров
представител на общината

КРИВОДОЛ
Николай Иванов, кмет
Йордан Иванов, зам.-кмет
представител на общината

КРУМОВГРАД
Себихан Мехмед, кмет
Мирян Първанов
представител на общината

КУЛА
Марко Петров, кмет
Добрин Нешев
представител на общината

КЪРДЖАЛИ
Хасан Азис, кмет
Димо Терзиев
представител на общината

ЛЕВСКИ
Георги Караджов, кмет
Пламен Банчев, зам.-кмет
представител на общината

ЛОВЕЧ
Минчо Казанджиев, кмет
Мариана Бандрова
представител на общината

ЛОМ
Пенка Пенкова, кмет
Мария Живкова
представител на общината

ЛЯСКОВЕЦ
Димитър Дервишев, кмет
Галина Горова
представител на общината

МАДАН
Валентин Гаджев, кмет
Хилми Фелети, зам.-кмет
представител на общината

ОМУРТАГ
Енвер Ахмед, кмет
Драгомир Драганов
представител на общината

ПАВЛИКЕНИ
Стефан Стефанов, кмет
Петър Петров, зам.-кмет
представител на общината

ПАЗАРДЖИК
Иван Евстатиев, кмет
Георги Лазаров
представител на общината

ПОПОВО
Людмил Веселинов, кмет
Тодор Ненов, зам.-кмет
представител на общината

ПРОВАДИЯ
Марин Георгиев, кмет
Стилияна Лилова
представител на общината

РАЗГРАД
Денчо Бояджиев, кмет
Иван Неделчев
представител на общината

РУСЕ
Божидар Йотов, кмет
Тодор Терзиев
представител на общината

САМОКОВ
Ангел Николов, кмет
Благовеста Дедьова, зам.-кмет
представител на общината

СВИЩОВ
Станислав Благов, кмет
Иван Митев
представител на общината

СЕВЛИЕВО
Йордан Стойков, кмет
Анетка Брайкова
представител на общината

СИЛИСТРА
Иво Андонов, кмет
Емил Гойчев
представител на общината

СЛИВЕН
Йордан Лечков, кмет
Даниел Петров, зам.-кмет
представител на общината

СЛИВНИЦА
Лъчезар Василев, кмет
Чавдар Внков
представител на общината

СМОЛЯН
Дора Янкова, кмет
Милена Пенчева
представител на общината

СМЯДОВО
Маргарита Киранова, кмет
Юлиан Грешков
представител на общината

СРЕДЕЦ
Тодор Проиков, кмет
представител на общината

ТЕТЕВЕН
Цеца Димитрова, кмет
Николай Нейков
представител на общината

ТРЯВНА
Стефан Данаилов, кмет
Петър Василев, зам.-кмет
представител на общината

ТЪРГОВИЩЕ
Д-р Красимир Мирев, кмет
Иван Божков
представител на общината

ХАРМАНЛИ
Михаил Лисков, кмет
Гено Генов, зам.-кмет
представител на общината

АДО "ДУНАВ"
Станислав Благов
председател на УС
Мария Павлова
изпълнителен директор
представител на асоциацията